

Úvod	7
1 Potenciál integrace umění do vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
1.1 Integrace umění do vzdělávání – základní orientace v problematice	10
1.2 Teoretické opodstatnění pedagogiky založené na umění	12
1.3 Typy uměleckých aktivit a ukázky vyučovacích hodin	14
1.4 Pedagogika založená na umění a speciální vzdělávací potřeby	23
2 Umělecké terapie a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	35
2.1 Vymezení uměleckých terapií, jejich směrů a příbuzných disciplín	36
2.2 Umělecké terapie ve školách – od historických souvislostí k současným podobám	40
2.3 Výukové (instruktážní) terapeutické přístupy	43
2.4 Arteterapie/artefiletika v muzeích	46
2.5 Umělecké terapie, preventivní programy, kriminalita a násilí	49
2.6 Umělecké terapie, děti z rodin uprchlíků a multikulturní prostředí	52
2.7 Umělecké terapie a zpracovávání traumatických událostí	54
2.8 Umělecké aktivity/hry s reedukačním potenciálem	57
2.9 Umělecké terapie a adaptace dětských hřišť	61
2.10 Umělecké terapie, waldorfské školy a antroposofie	64
2.11 Umělecké terapie, hodnocení a evaluace speciálních potřeb	67

3	Metodika divadelněexpresivních přístupů	76
3.1	Divadelněexpresivní přístupy k žákům s mentálním postižením	77
3.2	Žák s mentálním postižením	86
3.3	Dramatika se žáky s (lehkým) mentálním postižením	92
4	Žák se zrakovým postižením	106
4.1	Oftalmologická a speciálněpedagogická klasifikace osob se zrakovým postižením	106
4.2	Důsledky zrakového postižení u dětí/žáků školního věku	110
5	Hrajeme si na zvířátka – metodická řada pro děti předškolního věku se zrakovým postižením	114
5.1	Postup	114
6	Tydýt – jak pracovat s inkluzí (metodika k projektu Příběh pana Tydýta)	119
6.1	Podmínky realizace projektu	120
6.2	Hry na vybraná témata inkluze	121
7	Metodika hudebněexpresivních přístupů	132
7.1	Prvky celostní muzikoterapie s relaxačním účinkem v rámci podpory výchovy a vzdělávání žáků s poruchou autistického spektra (PAS)	133
7.2	Hudebněexpresivní přístupy a relaxační podpůrné prvky celostní muzikoterapie	141
7.3	Konkrétní příklady a některé pozorované projevy klientů	146
8	Využití hudební exprese při práci s lidmi s poruchami autistického spektra	152
8.1	Projevy PAS	152
8.2	Dělení poruch autistického spektra	156
8.3	Základní vymezení působení hudby	158
8.4	Techniky využívající hudebních prostředků	159
8.5	Využití hudby při práci s lidmi s PAS	160
8.6	Strukturované učení	161
8.7	Projekty, metody a techniky využívající hudebních prostředků	163

9	Podpůrné aktivity v hudební expresi u dítěte / žáka s mentálním postižením a poruchou autistického spektra	171
9.1	Hudebněexpresivní proces	172
9.2	Rituál v hudební expresi jako forma podpory u žáků s mentálním postižením	174
9.3	Struktura hudebněexpresivního setkání	175
9.4	Systém hudebního komponování jako forma podpory	182
9.5	Hudební principy pro podporu žáka s postižením	184
10	Hudebněexpresivní přístupy u žáků s narušenou komunikační schopností	189
10.1	Charakteristika žáků s narušenou komunikační schopností	189
10.2	Metodika hudebněexpresivních přístupů u žáků s narušenou komunikační schopností	192
11	Metodika tanečně expresivního přístupu – primitivní exprese	201
11.1	Metodické zásady primitivní exprese	202
11.2	Struktura hodiny primitivní exprese dle F. Schott-Billmannové	209
11.3	Možné modifikace v rámci struktury hodiny	210
11.4	Efekt a možnosti využití primitivní exprese	219
12	Metodika výtvarně expresivních přístupů	222
12.1	Arteterapie	223
12.2	Artefiletika	224
12.3	Metodika výtvarně expresivních přístupů u žáků se sluchovým postižením	229
12.4	Metodika výtvarně expresivních přístupů u žáků s poruchami chování	235
12.5	Využití výtvarně expresivních přístupů v praxi	243
13	Metodika literárně expresivních přístupů (práce s literárními texty u dětí se SPU)	246
13.1	Teoretické ukotvení	246
13.2	Literární diagnostika v kontextu inkluzivního vzdělávání	247
13.3	Možnosti práce s prozaickým textem	252
13.4	Možnosti práce s poetickým textem	260
13.5	Nejčastější problémy objevující se v rámci literární výchovy	264

Resumé

266

Summary

267

Autorský kolektiv

268